

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทুমมาวาส “สิริอุปถัมภ์” สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 537 คน ผู้นำชุมชนย่อย จำนวน 10 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวมทั้งหมด 562 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 224 คน ผู้นำชุมชนย่อย จำนวน 4 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีคำนวณโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1970, pp. 608-609 อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ กัวยวรรณ์, 2543, หน้า 79) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 ดังนั้น จึงคำนวณขนาดตัวอย่างตามสูตรดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2552, หน้า 138)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n - จำนวนหรือขนาดตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณเพื่อใช้ในการศึกษา

N - ขนาดของประชากร

E - ค่าความคลาดเคลื่อนของการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในที่นี้กำหนดไว้

ที่ร้อยละ 5 หรือ $e = 0.05$

เมื่อนำมาแทนค่าในสูตร จะได้จำนวนตัวอย่างที่ควรใช้ในการศึกษาวิจัยดังนี้

$$n = \frac{562}{1 + 562(0.05)^2}$$

$$n \cong 234$$

สำหรับการสุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งในแต่ละขั้นใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแต่ละขั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) รวมทั้งหมด 234 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
- ผู้ปกครอง	537	224
- กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	6
- ประธานชุมชนย่อย	10	4
รวม	562	234

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 สถานภาพ

1.2.1 ผู้ปกครองนักเรียน

1.2.2 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.3 ประธานชุมชนย่อย

1.3 รายได้

1.3.1 รายได้ไม่เกิน 8,000 บาท

1.3.2 รายได้ 8,000-15,000 บาท

1.3.3 รายได้ 15,001-20,000 บาท

1.3.4 รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางห่มมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม ใน 4 ด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านวิชาการ

2.2 ด้านงบประมาณ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

2.4 ด้านบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของการมีส่วนร่วมและลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางห่มมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” จำนวน 65 ข้อ โดยคำถามจำแนกเป็นรายด้านตามภารกิจในการบริหารโรงเรียน ดังนี้

ด้านวิชาการ ข้อ 1-ข้อ 15

ด้านงบประมาณ ข้อ 16-ข้อ 24

ด้านการบริหารงานบุคคล ข้อ 25-ข้อ 30

ด้านการบริหารทั่วไป ข้อ 31-ข้อ 49

ลักษณะของแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, n.d. อ้างถึงใน ทศนีย์ แสงอรุณ, 2550, หน้า 67) ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทวมมาวาส “สิริอุปถัมภ์” ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล เพื่อนำเนื้อหามาวิเคราะห์แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทวมมาวาส “สิริอุปถัมภ์” ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 49 ข้อ

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นการหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 จำนวน 49 ข้อ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาและโครงสร้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบคำถาม และสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล สำหรับรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจสอบแบบสอบถาม มีดังนี้

- 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำศูนย์
นวัตกรรมการบริหารและ
ผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 2
วัดกลางทวมมาวาส “สิริอุปถัมภ์”
พนัสนิคม ชลบุรี
- 3.2 นายบุญชัย ทิพย์างกูร

3.3 นายสำเนียง เฉลิม

ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 3

วัดเกาะแก้วนครสวรรค์

พนัสนิคม ชลบุรี

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาเป็นขั้นสุดท้าย

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแล้วนำไปทดสอบใช้ (Try-out) กับผู้มีส่วนร่วมในชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้ มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .49 - .85 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 นำหนังสือราชการเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียน และกลุ่มชุมชนต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 จัดส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทুমมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” เพื่อมอบให้ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประชาชนชุมชนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 ฉบับ เพื่อตอบแบบสอบถามและกำหนดส่งแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจความถูกต้องสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2. การแปลความหมายของคะแนน โดยมีเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิตแก้ว, 2535, หน้า 23-24 อ้างถึงใน ทศนีย์ แสงอรุณ, 2550, หน้า 72) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางห่มมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” เป็นรายข้อ และรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (*t-test*)

3. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพ/ตำแหน่ง และรายได้ ของคนในชุมชน โดยใช้สถิติ *F-test* แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)